

**Wewnątrzszkolny System Doradztwa
Zawodowego (WSDZ)
w Centrum Edukacji
w Zabrze**

**Program Realizacji doradztwa zawodowego
w ramach WSDZ w Centrum Edukacji
w Zabrze (CE)
w skład którego wchodzi
IX Liceum Ogólnokształcące (IXLO)
oraz Technikum nr 1 (T1)
w roku szkolnym 2019/20**

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w Centrum Edukacji w Zabrze

I. Wprowadzenie

Postęp cywilizacyjny i gospodarczy niejako wymusił na edukacji wprowadzenie konkretnych zmian związanych z doradztwem zawodowym.

Słuszne jest podejście dzisiejszej edukacji do prowadzenia działań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego na wszystkich szczeblach kształcenia. Wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia. Predyspozycje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu. Oznacza to konieczność stworzenia takiego systemu doradztwa zawodowego, który zapewni i umożliwi uczniom rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, kwalifikacji, i zainteresowań - w aspekcie życzeniowym i rzeczywistym. Sprawny system doradztwa zawodowego wskaże młodemu człowiekowi możliwości zdobycia wymarzonego zawodu.

Uczeń musi posiadać świadomość, że jest autorem własnej kariery. Na drodze młodego człowieka stoi problem bezrobocia, rosnące tempo życia, to powoduje że dokonuje on przypadkowych wyborów. To rzutuje na dylematy ekonomiczne (koszty edukacji i przekwalifikowania) i wysokie koszty emocjonalne (frustracja, niezadowolenie, poczucie braku sensu istnienia).

Celem oddziaływań edukacyjnych nie może być udzielanie uczniowi jednoznacznej, jednorazowej porady, lecz przygotowanie go do samodzielnego podejmowania kolejnych decyzji edukacyjnych i zawodowych. Wybór indywidualnej drogi edukacji i przyszłego zawodu musi być dokonany przez ucznia lub słuchacza w oparciu o rzetelną wiedzę o sobie samym, dostępnych ścieżkach edukacji oraz o możliwościach rynku pracy.

Te i inne przesłanki powodują, że zachodzi potrzeba udzielania profesjonalnej pomocy w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego uczniom i ich rodzicom.

Program realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego wytycza kierunki działań nauczycieli różnych przedmiotów i wychowawców oraz doradcy zawodowego, pedagoga zatrudnionych w Centrum Edukacji w Zabrze (IXLO, T1). Program ten przeznaczony jest do realizacji na zajęciach grupowych z doradztwa zawodowego, indywidualnych spotkaniach wedle potrzeb uczestników oraz w ramach wizyt/wycieczek zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez uczniów i słuchaczy środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i organizacjach kształcenia zawodowego (Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Cech Rzemiosł, Zakłady Doskonalenia

Zawodowego i inne), w ramach organizowanych konferencji, spotkań, konkursów i przedsięwzięć (Ogólnopolski Tydzień Kariery, Światowy Tydzień Przedsiębiorczości, Światowy Tydzień Kwalifikacji Zawodowych, Szkolne Prezentacje, itp.) z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego.

Kierowany jest do następujących grup uczniów Technikum, Liceum - doradztwo zawodowe, które ma na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy, wspieranie uczniów w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

II. Obowiązujące akty prawne dotyczące udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o Systemie Oświaty (Dz.U. 2004 nr 256 poz. 2572 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz. 1304, Nr 203, poz. 1966, Nr 228, poz. 2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2019 r., poz. 323)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 r. poz. 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. 2017 r. poz.1647)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 nr 61 poz. 624 z późn.zm.)
- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (tekst ujednolicony Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680 i 1681)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach (Dz.U. z 2017 r. poz. 703)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
- Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 przyjęta przez Radę Ministrów 8 lipca 2003 r.

III. Cele ogólne:

1. Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej.
2. Promowanie zainteresowań, umiejętności, twórczej postawy uczniów.

3. Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak: stres, bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.
4. Przygotowanie ucznia do roli pracownika.
5. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
6. Pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu.
7. Tworzenie i systematyczna aktualizacja bazy edukacyjno-informacyjnej z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego.
8. Gromadzenie informacji dotyczących trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia.
9. Współpraca z instytucjami wspierającymi Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego.
10. Współpraca z przedstawicielami grup zawodowych (zakłady pracy, firmy szkoleniowe, rzemieślnicy).
11. Organizacja wycieczek do zakładów pracy, staży, praktyk, wizyty studyjne.

IV. Szczegółowe cele programu:

A. Uczniowie

1. Poznanie siebie, samodiagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych;
2. Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego kontynuowania nauki w szkołach programowo wyższych;
3. Podejmowanie decyzji zawodowych i edukacyjnych z uwzględnieniem swego stanu fizycznego i zdrowotnego;
4. Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy;
5. Kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, sprawnego komunikowania, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem;
6. Określenie swojego potencjału jako podstawy do kształtowania przyszłości;
7. Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy;
8. WYROBIE W UCZNIACH I SŁUCHACZACH POZYTYWNYCH POSTAW WOBEC PRACY. umiejętności jej poszukiwania, przekwalifikowania się, zakładania własnej działalności gospodarczej.

B. Rodzice

1. Dostarczenie informacji o zawodach, aktualnych trendach na rynku pracy, sposobach podnoszenia kwalifikacji lub przekwalifikowania się;
2. Dostarczenie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, preferowanych, wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach;
3. Zapoznanie rodziców z problematyką wyboru zawodu i możliwościami dalszego kształcenia;
4. Dostarczenie informacji o ścieżkach edukacyjnych, przeciwwskazaniach zdrowotnych;

C. Nauczyciele

1. Uświadomienie nauczycielom konieczności wplatania w treści przedmiotowe tematyki z zakresu orientacji zawodowej;
2. Pomoc nauczycielom w realizacji tematów z zakresu problematyki wyboru zawodu i możliwości kształcenia w ramach lekcji przedmiotowych;

3. Wypracowanie materiałów pomocniczych do prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego w ramach realizowanych zajęć i spotkań z rodzicami.

V. Spodziewane efekty:

- ✓ Uczniowie będą umieli określić własne predyspozycje i zainteresowania.
- ✓ Poznają swoje mocne i słabe strony.
- ✓ Będą zorientowani w aktualnej sytuacji na rynku pracy i zatrudnienia.
- ✓ Uczniowie będą potrafili dostosować się do zmian i współpracować w zespole
- ✓ Dopasować kompetencje do zawodu
- ✓ Sprawnie się komunikować
- ✓ Skutecznie się zaprezentować
- ✓ Sporządzać CV i list motywacyjny
- ✓ Dokonają świadomego i przemyślanego wyboru drogi życiowej.
- ✓ Uczniowie potrafią założyć działalność gospodarczą
- ✓ Rodzice uczniów będą aktywnie ich wspierać w wyborze właściwego kierunku kształcenia.

VI. Zadania:

Udzielanie pomocy uczniom w osiągnięciu umiejętności podejmowania decyzji o wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia, a zwłaszcza:

1. Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny.
2. Modyfikacja samooceny w przypadku, gdy odbiega ona od realnych możliwości (zawyżona lub zaniżona).
3. Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach.
4. Kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu.
5. Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy.
6. Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy.
7. Wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy.
8. Współdziałanie z rodzicami w realizacji powyższych zadań.
9. Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej (o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół) w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych.

VII. Treści programowe

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

1. Poznanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- 3.2 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;

3.3 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;

3.4. wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;

4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA TECHNIKÓW

1. Poznanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);

1.2 ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;

1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;

2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;

2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;

2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;

2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;

2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;

2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;

2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;

2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;

3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;

3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;

3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;

4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

VIII. Tematy zaplanowano w czterech blokach:

I Poznawanie siebie - (własnych zasobów) m.in.: zainteresowania, zdolności i uzdolnienia, mocne strony i obszary do rozwoju, ograniczenia, kompetencje - wiedza, umiejętności, postawy, wartości, predyspozycje zawodowe, stan zdrowia, samoocena

II Świat zawodów i rynek pracy - m.in.: znajomość zawodów i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, wyszukiwanie i przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, poszukiwaniu i utrzymaniu pracy, zakładanie działalności gospodarczej

III Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie - m.in.: uczenie się, znajomość systemu edukacji (formalnej, pozaformalnej), wyszukiwanie i przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie

IV Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych- m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego, i refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, udział w całościowym poradnictwie kariery

PROPONOWANE FORMY I TEMATY REALIZACJI

I. Zajęcia grupowe – propozycje tematów:

I Poznanie siebie/poznawania własnych zasobów

1. Zajęcia integracyjne.
2. Moje uzdolnienia i predyspozycje.
3. Określenie własnych zainteresowań.
4. Moje cechy osobowościowe.
5. Moje aspiracje, dążenia, ambicje.
6. Mój warsztat pracy.
7. Predyspozycje zdrowotne i ich wpływ na wybór zawodu.
8. Znaczenie ciągłego kształcenia się i jego wpływ na wybór zawodu i utrzymanie pracy.
9. Co to znaczy być elastycznym i sprawnym, czyli mobilność zawodowa.
10. Uzdolnienia i predyspozycje związane z funkcją mózgu.
11. Jakie predyspozycje są potrzebne w jakim zawodzie.
12. Określenie swoich zainteresowań.
13. Moje zainteresowania – ćwiczenia.
14. Moje mocne i słabe strony- ćwiczenia –analiza.
15. Cechy osobowości i ich znaczenie przy wyborze zawodu.
16. Predyspozycje zdrowotne i ich znaczenie przy wyborze zawodu.
17. Czy warto uczyć się i dlaczego warto się uczyć – ćwiczenia.
18. Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery.
19. Motywacja – metody motywowania się.
20. Praca w zespole.

Przewidywane osiągnięcia

Uczeń:

- potrafi określić swoje predyspozycje i uzdolnienia,
- potrafi określić swoje zainteresowania i ich znaczenie przy wyborze zawodu,
- potrafi określić swoje mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla własnego rozwoju,
- poznaje swoją osobowość, ma świadomość znaczenia osobowości przy wyborze zawodu,
- umie określić własne aspiracje, ambicje i dążenia,
- zna znaczenie wymagań zdrowotnych do wykonywania określonego zawodu,
- rozumie, jak ważne dla własnego rozwoju teraźniejszego i przyszłego jest ciągle kształcenie i doskonalenie,
- ma świadomość znaczenia umiejętności interpersonalnych,
- zna problematykę motywacji,
- zna źródła stresu, wie jak sobie radzić ze stresem.

II Świat zawodów i rynek pracy

1. Rodzaje spotykanych zawodów: związanych z ludźmi, danymi, zwierzętami, roślinami, przedmiotami.
2. Kwalifikacja zawodów. Charakterystyka poszczególnych zawodów:
 - poznanie wymagań
 - poznanie środowiska pracy
 - poznanie zadań i czynności
 - szanse zatrudnienia w poszczególnych zawodach

- placówki zajmujące się kształceniem w poszczególnych zawodach.
- 3. Zawody przyszłości.
- 4. Kim chcę zostać w przyszłości?
- 5. Odgadnij swój i mój zawód.
- 6. Czym, się różni praca od szkoły?
- 7. Warto pracować – powody, dla których ludzie pracują.
- 8. Oczekiwania pracodawców względem pracowników.
- 9. Samo zatrudnienie – co to znaczy?
- 10. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców (praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia).
- 11. Moje predyspozycje zawodowe – badanie predyspozycji zawodowych za pomocą Kwestionariusza zainteresowań zawodowych.
- 12. Autoprezentacja – przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej.
- 13. Zakładam swój biznes.
- 14. Korzystam z instytucji wspierających rynek pracy.

Przewidywane osiągnięcia

Uczeń:

- zna podstawowe podziały zawodów,
- zna wymagania, środowisko pracy i czynności interesujących go zawodów,
- orientuje się w szansach zatrudnienia w poszczególnych zawodach,
- wie gdzie może się kształcić aby wykonywać dany zawód,
- zna źródła informacji o ofertach pracy,
- wie jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej,
- potrafi skorzystać z wybranego przez siebie źródła informacji dotyczącego dalszego kształcenia,
- zakłada działalność gospodarczą,
- korzysta z pomocy instytucji rynku pracy.

III Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

1. Oferta edukacyjna szkolnictwa:
 - Zakres szkolnictwa ponadpodstawowego, policealnego, wyższego i dla osób dorosłych (KKZ).
 - Rekrutacja do szkół, policealnych, wyższych i dla dorosłych.
2. Jaką wybrać szkołę, uczelnię?
 - Czym kierować się przy wyborze szkoły, studiów, kwalifikacyjnego kursu zawodowego?
 - Gdzie mogę uzyskać pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia?
3. Wyjście na Targi edukacyjne i Targi pracy.
4. Wyjścia do szkół ponadpodstawowych, policealnych, wyższych i dla dorosłych lub spotkania z przedstawicielami tych placówek.
5. Jak podnieść posiadane kwalifikacje zawodowe (wiedzę, umiejętności, kompetencje społeczne)?
6. Moja mapa asertywności.
7. Jak osiągnąć sukces ? Charakterystyka człowieka przedsiębiorczego.

8. Radzenie sobie w sytuacjach trudnych.
9. Spotkania z absolwentami.
10. Dokumenty aplikacyjne:
 - Uczymy się pisać życiorys (CV).
 - Uczymy się pisać podanie do szkoły.
 - Uczymy się pisać list motywacyjny.

Przewidywane osiągnięcia

Uczeń:

- posiada orientację w zakresie dalszego kształcenia,
- rozumie potrzebę i konieczność dalszego kształcenia,
- uczeń posiada informacje na temat możliwości podnoszenia, uzupełniania bądź zmiany swoich kwalifikacji zawodowych (w tym informacje o możliwościach kształcenia formalnego i pozaformalnego, firmach oferujących szkolenia i kursy zawodowe),
- uczeń potrafi wytłumaczyć znaczenie słowa „przedsiębiorczość”
- uczeń zna zachowania świadczące o przejawianiu postawy przedsiębiorczej,
- uczeń potrafi rozpoznać u siebie poziom cech przedsiębiorczych,
- uczeń rozumie znaczenie zachowania asertywnego w kontekście planowania własnej kariery zawodowej,
- zna podstawowe pojęcia związane z zarządzaniem jakością,
- potrafi rozpoznać sytuację stresową (nazwać, zdiagnozować sytuację trudną i kondycję psychosomatyczną, która jej towarzyszy)
- umiejętnie wykorzystuje stres do: wyćwiczenia nowych kompetencji w pokonaniu go i wzbogacania swojego doświadczenia
- wie jak pisać CV i list motywacyjny,

IV Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych

1. Plan i środki poszukiwań:
 - Planowanie przyszłości, linia życia.
 - Cel jego realizacja.
 - Ja i mój zawód.
2. Podejmowanie decyzji:
 - Dokonuję wyboru – klucze do sukcesu.
 - Mój plan kariery.
 - Kto ma na Ciebie wpływ?
 - Ćwiczenia w podejmowaniu decyzji.
3. Tworzymy Indywidualny Plan Działania.
4. Pomysł na siebie – ćwiczenie.
5. Wartości i style działania.
6. Zarządzanie własnym czasem.
7. Zaplanuję mój dzień.
8. Moje zasoby - „Tu i teraz jestem/mam”
9. „Mój świat za 10 lat”
10. Tworzenie „mapy przyszłości”.
11. Rozwijam skrzydła... podsumowanie wiedzy o sobie.

Przewidywane osiągnięcia

Uczeń:

- będzie wiedział, dlaczego warto planować
- zrozumie, że bez określonego planu spada szansa na powodzenie działań
- zna zasady rządzące podejmowaniem decyzji
- zrozumie, że w zależności od tego jaką podejmie decyzję, w przyszłości pojawią się jej określone konsekwencje, od których nie ucieknie
- zrozumie, że przed działaniem należy dokładnie określić plan działania

II. Poradnictwo indywidualne:

1. Kierowanie uczniów i słuchaczy w szczególnych przypadkach do specjalistów w PPP.
2. Udzielanie indywidualnych porad – nauczyciel, doradca zawodowy, pedagog szkolny.

III. Współpraca z rodzicami

1. Prezentacja założeń pracy informacyjno – doradczej szkoły na rzecz uczniów;
2. Włączenie rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów do działań z zakresu poradnictwa zawodowego;
3. Uświadomienie rodzicom ich wpływu na decyzje edukacyjno -zawodowe ich dzieci - rodzic jako pierwszy doradca zawodowy swego dziecka;
4. Przedstawienie aktualnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadpodstawowego;
5. Konsultacje z rodzicami uczniów którzy mają różnorodne problemy.

IV. Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi orientację edukacyjno -zawodową:

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zabrze.
2. Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze.
3. Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrze.
4. Zakłady Doskonalenia Zawodowego.
5. Punkt Pośrednictwa Pracy OHP w Zabrze.
6. Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Katowicach.
7. Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny Metis w Katowicach.
8. Cech Rzemieślników Małej i Średniej Przedsiębiorczości oraz Pracodawców w Zabrze.
9. Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości.
10. Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości w Zabrze.
11. Zakłady pracy, pracodawcy .

V. Współpraca z Radą Pedagogiczną:

1. Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania Wewnętrzny Szkolny Systemu Doradztwa Zawodowego.
2. Określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach

programu realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego szkół na każdy rok nauki.

3. Realizacja działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej.

Metody pracy

1. **Poradnictwo indywidualne:**

- wywiad, obserwacja,
- rozmowa / diagnoza problemu /,
- metody testowe,
- udzielanie informacji.

2. **Poradnictwo grupowe:**

- obserwacja,
- prezentacja,
- dyskusja grupowa, dyskusja w parach,
- burza mózgów,
- praca w małych grupach,
- ankiety, kwestionariusze, metody testowe,
- inscenizacja i odgrywanie ról,
- wycieczki do szkół zawodowych,
- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- konkursy zawodoznawczej,
- udział w przedsięwzięciach lokalnych: targi szkół, giełdy, lekcje pokazowe w szkołach,
- wycieczki do firm.

3. **Działalność informacyjna:**

a. Tablica informacyjna - zamieszczanie informacji na temat:

- możliwości kształcenia ponadpodstawowego;
- zasad rekrutacji do szkół ponadpodstawowych;
- organizowaniu dni "otwartych drzwi";
- wolontariacie.

b. Komputerowa baza danych

zawarte są tu następujące informacje:

- regulacje prawne dotyczące edukacji i rynku pracy;
- pomocne adresy stron internetowych;
- ważne informacje z lokalnego rynku pracy;
- informacje o rynkach pracy

IX. Scenariusze i konspekty, materiały edukacyjne, diagnostyczne, zasady ich udostępniania.

Materiały edukacyjne:

- informatory o zawodach i szkołach;
- scenariusze zajęć;
- materiały diagnostyczne

Zgromadzone przez doradcę zawodowego i Zespół Wychowawczy, stanowią bazę dydaktyczną dostępną w biblioteczkę doradcy zawodowego lub w innym dostępnym

punkcie w szkole (biblioteka szkolna).

Zasoby internetowe udostępnia się na zasadach dowolności na poniższych stronach:

- www.wybieramzawod.pl
- www.2011.tydzienkariery.pl
- www.euroguidance.pl
- www.koweziu.edu.pl/www.doradztwozawodowe-koweziu.pl
- www.irp-fundacja.pl
- www.ohpdlaszkoly.pl
- www.doradca-zawodowy.pl
- www.poznajswiat.ecorys.pl
- www.junior.org.pl
- www.labirynt-zawodow.progra.pl
- www.frps.org.pl
- www.kluczdokariery.pl
- www.pociagdokariery.pl
- www.sdsiz.pl
- www.praca.gov.pl
- www.doradca.praca.gov.pl
- www.zawody.praca.net
- www.psychodnia.pl/img/site/SPIS_zawodow.doc
- www.pracuj.pl/kariera-rynek-pracy-zawody
- <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

X. Monitoring

Cele

Monitoring ma na celu bieżącą kontrolę realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole /placówce.

Metody zbierania danych

Realizacja działań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego odnotowywana w następujących dokumentach:

- Dziennik doradcy zawodowego, dzienniki poszczególnych klas (zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone przez doradcę zawodowego),
- Karta monitoringu – pozostałe zadania doradcze (staże, wizyty studyjne, spotkania z przedstawicielami uczelni, wyjścia na dni otwarte, Szkolne prezentacje, .

Osoby odpowiedzialne za monitoring

- Zbieranie i umieszczanie danych w dokumentacji monitoringu - doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele, bibliotekarz, pedagog,
- Analiza zapisów w dokumentacji monitoringu - doradca zawodowy, dyrektor szkoły.

Sposób prezentacji wyników monitoringu zadań doradczych.

Przedstawienie wyników monitoringu na zebraniu z rodzicami lub/i za pośrednictwem strony internetowej oraz a posiedzeniu Rady Pedagogicznej (Sprawozdanie z realizacji doradztwa zawodowego - semestralnego i końcowo rocznego - w szkole/placówce).

XI. Ewaluacja wewnętrzna:

Cele

Ewaluacja ma na celu sprawdzenie, czy działania doradcze na terenie szkoły/placówki były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców oraz spełniły założenia programu Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w danym roku szkolnym. Na podstawie dokumentów ewaluacyjnych doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły (Radzie Pedagogicznej) do zatwierdzenia.

Metody zbierania danych

- Ankieta,
- Obserwacja.
- Wywiad.

Kryteria doboru próby badawczej

Do badania przystąpi co najmniej **50%** uczestników i **30%** ich rodziców.

Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie ewaluacji

Zbieranie danych – wychowawcy klas, doradca zawodowy,
Opracowanie sprawozdania - doradca zawodowy.

Sposób prezentacji wyników badań efektów pracy doradczej.

Przedstawienie wyników ewaluacji na zebraniu z rodzicami lub/i za pośrednictwem strony internetowej oraz posiedzeniu Rady Pedagogicznej (Sprawozdanie z realizacji doradztwa zawodowego - semestralnego i końcowo rocznego - w szkole).

**Program Realizacji doradztwa zawodowego w ramach
WSDZ w Centrum Edukacji w Zabrze (CE)
w skład którego wchodzi
IX Liceum Ogólnokształcące (IXLO)
oraz Technikum nr 1 (T1)
w roku szkolnym 2019/20**

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego				
Lp.	Opis działania/tematyka działań	Sposób realizacji/metody i formy	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Termin realizacji działań
1.	Diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów i słuchaczy	Dokonanie diagnozy podczas zajęć z doradcą zawodowym, nauczycielem i wychowawcą	Doradca zawodowy, wychowawcy klas	IX – XI 2019 r.
2.	Zebranie informacyjne z rodzicami	Poinformowanie rodziców o Wewnątrzszkolnym Systemie Doradczym, dyskusja na temat zapotrzebowania uczniów i rodziców na działania związane z doradztwem zawodowym	Doradca zawodowy, wychowawcy klas.	IX-X 2019 r.
3	Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów, rodziców i nauczycieli na działania z zakresu doradztwa zawodowego	Badanie ankietowe	Doradca zawodowy	IX-X 2019 r.
Obszar 2. Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.				
MODUŁ : POZNANIE SIEBIE, POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW				
Opis działania/tematyka działań	Sposób realizacji/metody i formy	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Termin realizacji działań	
Prowadzenie zajęć grupowych dotyczących zainteresowań uczniów, ich umiejętności i uzdolnień, znajomości zawodów, sposobów uczenia się, sposobów podejmowania decyzji	Prowadzenie zajęć grupowych z wykorzystaniem metod dostosowanych do grupy oraz realizowanego tematu (prezentacja, dyskusja grupowa, dyskusja w parach, burza mózgów, praca w małych grupach, ankiety, kwestionariusze, metody testowe, inscenizacja i odgrywanie ról i inne) w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej	Doradca zawodowy wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog	IX 2019 – VI 2020	

	<p style="text-align: center;"><u>Dla Technikum 4 letnie</u></p> <p>KLASY I „Planuję – decyduję – wybieram”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etapy planowania kariery • Możliwości edukacyjne • Podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych • Radzenie sobie ze zmianami w życiu • Zawody przyszłości <p>KLASY II „Przygotowanie do roli pracownika”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Idealny zespół • Komunikacja w zespole • Rozwiązywanie konfliktów w grupie • Sztuka autoprezentacji • Mowa ciała <p>KLASY III „Aktywni na rynku pracy”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktualna sytuacja na rynku pracy • Metody poszukiwania pracy • Interpretacja ofert pracy • Wymagania pracodawców • Praca na etacie a samozatrudnienie <p>KLASY IV „Zanim staniesz przed pracodawcą”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metody selekcji i rekrutacji pracowników • Jak prawidłowo napisać dokumenty aplikacyjne (CV i list motywacyjny) • Rodzaje umów o pracę • Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej. <p style="text-align: center;"><u>Dla Technikum 5 letnie</u></p> <p>KLASY I „Planuję – decyduję – wybieram”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etapy planowania kariery • Możliwości edukacyjne • Podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych • Radzenie sobie ze zmianami w życiu • Zawody przyszłości <p>KLASY II „Przygotowanie do roli pracownika”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Idealny zespół • Komunikacja w zespole • Rozwiązywanie konfliktów w grupie • Sztuka autoprezentacji 		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Mowa ciała <p>KLASY III</p> <p>„Ja na rynku pracy”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktualna sytuacja na rynku pracy • Metody poszukiwania pracy • Interpretacja ofert pracy • Wymagania pracodawców <p>KLASY IV</p> <p>„Aktywni na rynku pracy”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praca na etacie a samo zatrudnienie • Zakładam swoją firmę • Piszę biznesplan • Korzystam z pomocy instytucji rynku pracy <p>KLASY V</p> <p>„Zanim staniesz przed pracodawcą”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metody selekcji i rekrutacji pracowników • Jak prawidłowo napisać dokumenty aplikacyjne (CV i list motywacyjny) • Rodzaje umów o pracę • Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej. <p style="text-align: center;"><u>Dla Liceum Ogólnokształcącego</u> <u>3 letniego</u></p> <p>Klasy I</p> <p>„Indywidualny plan działania”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określanie własnych preferencji i zainteresowań zawodowych • Etapy planowania własnego rozwoju zawodowego • Ścieżki edukacyjne po ukończeniu szkoły średniej • Zawody deficytowe i nadwyżkowe • Ograniczenia zdrowotne. <p>Klasy II</p> <p>„Przygotowanie do wejścia na rynek pracy”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterystyka rynku pracy • Metody poszukiwania pracy • Tworzenie własnej oferty „Szukam pracy” • Cechy idealnego pracownika • Ograniczenia zdrowotne • Instytucje pomagające w znalezieniu zatrudnienia • Praca „na swoim” • Migracja zarobkowa <p>Klasy III</p> <p>„Zanim staniesz przed pracodawcą”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sztuka autoprezentacji • Komunikacja werbalna i 		
--	---	--	--

	<p>niewerbalna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak prawidłowo napisać dokumenty aplikacyjne (CV i list motywacyjny) • Rodzaje umów o pracę • Metody selekcji i rekrutacji pracowników • Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej. <p><u>Dla Liceum Ogólnokształcącego 4 letniego</u></p> <p>Klasy I „Indywidualny plan działania”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określanie własnych preferencji i zainteresowań zawodowych • Etapy planowania własnego rozwoju zawodowego • Ścieżki edukacyjne po ukończeniu szkoły średniej • Zawody deficytowe i nadwyżkowe • Ograniczenia zdrowotne. <p>Klasy II „Przygotowanie do roli pracownika”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Idealny zespół • Komunikacja w zespole • Rozwiązywanie konfliktów w grupie • Sztuka autoprezentacji • Mowa ciała <p>Klasa III „Przygotowanie do wejścia na rynek pracy”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterystyka rynku pracy • Metody poszukiwania pracy • Tworzenie własnej oferty „Szukam pracy” • Cechy idealnego pracownika • Instytucje pomagające w znalezieniu zatrudnienia • Praca „na swoim” • Migracja zarobkowa <p>Klasy III „Zanim staniesz przed pracodawcą”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikacja werbalna i niewerbalna • Jak prawidłowo napisać dokumenty aplikacyjne (CV i list motywacyjny) • Rodzaje umów o pracę • Metody selekcji i rekrutacji pracowników • Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej. 		
--	---	--	--

<p>Prowadzenie zajęć indywidualnych dotyczących zainteresowań uczniów, ich umiejętności i uzdolnień, znajomości zawodów, sposobów uczenia się, sposobów podejmowania decyzji</p>	<p>Rozmowa indywidualna doradczo – informacyjna</p> <p style="text-align: center;"><u>Tematyka rozmowy</u></p> <p>1. Poznajemy siebie/Poznawanie własnych zasobów 2. Świat zawodów i rynek pracy 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych</p>	<p>Doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog.</p>	<p>IX- VI 2019-2020</p>
--	---	---	-----------------------------

MODUŁ: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNKU PRACY

Opis działania/tematyka działań	Sposób realizacji/metody i formy	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Termin realizacji działań
Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	Uczestnictwo w spotkaniach, konferencjach z udziałem przedstawicieli różnych branż i zawodów	Wychowawcy klas, nauczyciele, doradca zawodowy	IX 2019 – VI 2020
Przedstawianie zawodów, kierunków kształcenia oraz rynku pracy w poszczególnych branżach (kwalifikacje, możliwości zatrudnienia, zarobki, formy podnoszenia umiejętności, barometr zawodów)	<ol style="list-style-type: none"> Podczas zajęć przedmiotowych, udostępnianie informacji o zawodach, umiejętnościach, kwalifikacjach charakterystycznych dla danego przedmiotu. Wycieczki do zakładów pracy/firm/warsztatów – w miarę możliwości organizacyjnych Dni Otwarte pracowni CE – pracownie techniczne (OTK, ŚTKZ, ŚTP) Konwencja Fitness. Organizacja i współorganizacja konkursów związanych z rynkiem pracy i zawodami, np. w ramach OTK, Tydzień Przedsiębiorczości itp. 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów.</p> <p>Wychowawcy klas we współpracy z nauczycielami</p> <p>Nauczyciele, doradca zawodowy</p> <p>Nauczyciele, doradcy zawodowi,</p>	<p>IX 2019 – VI 2020</p> <p>IX 2019 – VI 2020</p> <p>X, XI 2019, IV-V 2020</p> <p>Zgodnie z kalendarzem konkursów</p>

MODUŁ: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Opis działania/tematyka działań	Sposób realizacji/metody i formy	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Termin realizacji działań
Wprowadzenie pojęcia system edukacji i informacji dot. szkół ponadpodstawowych w regionie, form podnoszenia kwalifikacji, zmiany zawodu, zapotrzebowania na specjalistów z danej dziedziny.	<ol style="list-style-type: none"> Konsultacje z uczniami, słuchaczami i zainteresowanymi rodzicami dotyczące rynku edukacyjnego i możliwości zdobywania wykształcenia oraz nabywania kwalifikacji zawodowych. Zajęcia grupowe/ warsztaty/ szkolenia prowadzone przez instytucje zewnętrzne (np. udział w wykładach otwartych na 	<p>Doradca zawodowy, pedagog, nauczyciele</p> <p>Wychowawcy klas, nauczyciele, doradca zawodowy</p>	<p>IX-VI 2019/2020</p> <p>X-VI 2019/20</p>

	<p>Politechnice Śląskiej) – w miarę możliwości organizacyjnych</p> <p>3. Udostępnianie informatorów oraz informacji z zakresu rynku edukacyjnego i zawodowego w ramach konsultacji indywidualnych.</p> <p>4. Kierowanie do podmiotów wspierających rynek edukacyjno - zawodowy np. do Poradni Psychologiczno Pedagogicznej, Szkół, na kursy itp.</p> <p>5. Organizacja i współorganizacja „Szkolnych Prezentacji”, „Dni otwartych pracowni technicznych”</p>	<p>Doradcy zawodowi</p> <p>Doradcy zawodowi, pedagog, wychowawcy klas</p> <p>Doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów zawodowych</p>	<p>IX-VI 2019/2020</p> <p>IX-VI 2019/2020</p> <p>X 2019, III-IV 2020</p>
--	--	--	--

MODUŁ: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO – ZAWODOWYCH

Opis działania/tematyka działań	Sposób realizacji/metody i formy	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Termin realizacji działań
Rozwijanie swoich zainteresowań, uzdolnień, podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz wiedzy.	Wskazywanie na możliwości uczestnictwa zajęciach pozalekcyjnych kołach zainteresowań, wolontariacie, kursach (np. Ogniska Pracy Pozaszkolnej, Fundacje, Firmy Szkoleniowe) – rozmowy indywidualne i grupowe.	Wychowawcy klas, nauczyciele, doradcy zawodowi.	IX-VI 2019/2020
Dokonanie wyboru drogi edukacyjno – zawodowej w oparciu o wiedzę na swój temat, predyspozycje zawodowe.	Konsultacje z uczniami, zainteresowanymi rodzicami na temat możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych, poziomu wykształcenia, oraz planowania swojego rozwoju	Doradca zawodowy, pedagog, wychowawca klasy	IX-VI 2019/2020

Obszar 3. Opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego na rok szkolny 2019/20, oraz koordynacja jego realizacji

Opracowanie WSDZ i koordynacja działań WSDZ	Sporządzenie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego oraz programu jego realizacji na rok szkolny 2018/19, zaopiniowanie przez Radę Pedagogiczną i przyjęcie przez dyrektora do realizacji	Doradca zawodowy we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, pedagogiem, nauczycielami	IX-X 2019
Koordynacja zadań WSDZ	Koordynacja, monitoring i ewaluacja WSDZ w roku szkolnym 2018/19	Doradca zawodowy	IX-VI 2019/2020

Obszar 4. Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w

programie WSDZ,				
Lp.	Opis działania/tematyka działań	Sposób realizacji/metody i formy	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Termin realizacji działań
1.	Udzielania wsparcia osobom realizującym działania z zakresu WSDZ	Konsultacje indywidualne i grupowe udzielane osobom realizującym działania z zakresu WSDZ	Doradca zawodowy, pedagog	IX-VI 2019/2020 Wg potrzeb
2.	Przedstawienie programu realizacji WSDZ, sprawozdania z realizacji programu WSDZ na Radzie Pedagogicznej	Prezentacja programu realizacji WSDZ, sprawozdania z realizacji programu WSDZ na Radzie Pedagogicznej	Doradca zawodowy	IX 2019, II 2020, VI 2020
Obszar 5. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia				
Lp.	Opis działania/tematyka działań	Sposób realizacji/metody i formy	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Termin realizacji działań
1.	Stała kontrola prawidłowości przebiegu zadań z zakresu doradztwa zawodowego.	Monitoring i ewaluacja realizacji zadań WSDZ, sprawozdanie z realizacji zadań, informacje na stronie internetowej CE.	Dyrektor, Doradca zawodowy	Dwa razy w roku szkolnym 2019/2020 – I i II semestr
2.	Prowadzenie zakładki na stronie internetowej szkoły Doradztwo Zawodowe.	Umieszczenie na stronie internetowej CE dokumentu WSDZ oraz informacji z realizacji zadań prowadzonych w ramach WSDZ (np. konkursy, dni otwarte itp.)	Doradca zawodowy, nauczyciele, informatyk.	IX-VI 2019/2020
3.	Stworzenie kącika informacyjnego dot. systemu edukacji szkolnej w Polsce i regionie, zawierające informacje dot. instytucji rozwijających zdolności i talenty uczniów itp	Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno zawodowych w bibliotece (informatory, czasopisma, publikacje, książki)	Doradcy zawodowi, bibliotekarz.	Aktualizacja: przynajmniej raz w semestrze w roku szkolnym 2019/2020
4.	Opracowanie i zgromadzenie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli	Uaktualnienie danych o szkołach. Zgromadzenie informacji na temat zawodów. Udostępnienie materiałów diagnostycznych oraz scenariuszy zajęć. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla nauczycieli.	Doradca zawodowy	IX-VI 2019/2020

Bibliografia

1. Rogacz-Paszkowska, Anna. Warsztat pracy europejskiego doradcy kariery zawodowej. Warszawa: KOWEziU, 2002
2. Rogacz-Paszkowska, Anna. Doradztwo zawodowe w systemach szkolnych krajów Unii Europejskiej. Warszawa: KOWEziU, 2001
3. Sołtysińska, Grażyna; Żywiec-Dąbrowska, Elżbieta. Moja przyszła praca: materiały metodyczne do pracy z uczniami szkół zawodowych. Warszawa: KOWEziU, 2003
4. Szkolny doradca zawodowy. Warszawa: KOWEziU, 2003 Przygotowanie uczniów gimnazjum do wyboru zawodu. Pod red. Grażyny Sołtysińskiej i Julii Woronieckiej. Warszawa: KOWEziU, 2003
5. Bolles, Richard Nelson. Spadochron: praktyczny poradnik dla osób planujących karierę, szukających pracy i zmieniających zawód. Warszawa: Fundacja Inicjatyw Społeczno- Ekonomicznych, 2000
6. Barret, Jim. Testy niezbędne przy wyborze zawodu i kierunku studiów. Warszawa: Wydaw. Amber, 2002
7. Taylor, Jeff; Hardy Doug. Jak efektywnie poszukiwać pracy. Karków: Oficyna Ekonomiczna, 2006
8. Kubiczek Bożena. Biuletyn metodyczny dla nauczycieli w zakresie rozpoznawania preorientacji i zainteresowań zawodowych uczniów. Katowice, Uniwersytet Śląski, 2010
9. Katarzyna Durczak, Joanna Minta. Poradnictwo zawodowe w gimnazjum. Poradnik dla nauczycieli przedmiotu. Euroguidance. Warszawa: KOWEziU, 2013
10. Halina Dołęga-Herzog, Małgorzata Rosalska. Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu. Propozycje rozwiązań metodycznych. Euroguidance. Warszawa: KOWEziU, 2014
11. Joanna Minta. Od aktora do autora. Wspieranie młodzieży w konstruowaniu własnej kariery. Euroguidance. Warszawa: KOWEziU, 2012
12. Pakiet „Kariera na Maksa” narzędzia szkolnego doradcy zawodowego. ECORYS PROGRA
13. Scenariusze zajęć dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej. Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży. Poznań 2013
14. <http://euroguidance.pl/ksiazki/> (10.10.2018 r.)
15. <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/> (10.10.2018 r.)

WSDZ oraz programu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego opracował :

Krzysztof Kaptur- nauczyciel doradca zawodowy CE w Zabrze.

Zaopiniowany pozytywnie Uchwałą Rady Pedagogicznej Centrum Edukacji w Zabrze

nr z dnia 11.09.2019 r. oraz przyjęty do realizacji

.....
/Podpis i pieczęć dyrektora/